

DE BOUWKUNDIG AMBTENAAR

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE VEREENIGING VAN BOUWKUNDIGEN

Redactie en Administratie: PRINS HENDRIKSTRAAT 7, BANDOENG

A.C. NIX & CO. BANDOENG

ALVORENS TOT BOUWEN OVER TE GAAN WENDE MEN ZICH EERST TOT:

L I M A G O H

het OUDSTE Aannemersbureau ter plaatse

MEEST MODERNE ontwerpen en SOLIDE bouw. Diverse dankbetuigingen ter inzage.

CHINEESCHE VOORSTRAAT No. 12

— TELEFOON No. 2449

— BANDOENG.

*Vereenigd**Versterkt**Behouden.*

N. V. Handel Maatschappij
„DE CONCURRENT”

JUWELIERS — HORLOGERS

//

Bandoeng — Bragaweg — Telef. 667

ONZE FIRMA GENIET HET
VERTROUWEN VAN DUIZENDEN
OVER DEN GEHEELEN ARCHIPEL

Het Oudste en Meest Betrouwbare adres voor :

BOUWMATERIALEN, IJzer-, Staal- en Koperwaren,
Ambachts-, Land- en Tuinbouwgereedschappen, Scheeps-
benodigdheden, Verfwaren en Vernissen enz. enz.

IS NOG STEEDS

Ang Sioe Tjiang Handel Maatschappij N. V.
BATAVIA — BANDOENG

Laat Uw

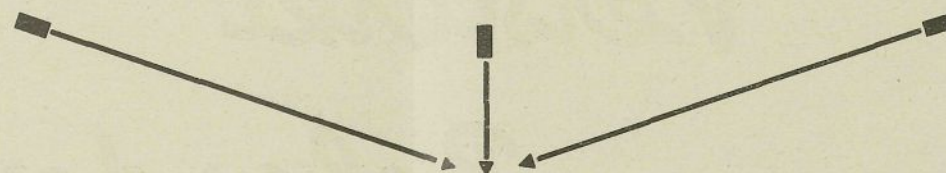
Water- Gas- Electriciteit
installaties

UITVOEREN door

**Techn. Handel Mij.
vh. de Rooy & Co.
Bandoeng**

**Kawie-Holvast
Malang**

**Holvast & Co.
Soerabaia.**

Wij zorgen, dat U over ons werk tevreden zult zijn.

Belangrijke Prijsverlaging

Elizabeth Arden artikelen

Van 10 tot 30 Procent

N. V. Hs. Vg. ONDERLING BELANG

Soerabaia — Bandoeng — Djocja — Malang

DE BOUWKUNDIG AMBTENAAR

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE VEREENIGING VAN BOUWKUNDIGEN

Redactie en Administratie: PRINS HENDRIKSTRAAT 7, BANDOENG

INHOUD: De salarissen 1936. — Mededeelingen H. B. Mutatie H. B. — Onze Adspiranten. — De Voorzitter op reis. — Regeering over het Salaris-vraagstuk. — De Parallel(?) schalen. — Weduwenpensioen. — De Bondstem. — Afgestudeerden T. S. en bijeen. — Varende technici. — Officieel. — Mutaties. — Kasoverzicht.

DE SALARISSEN 1936.

SALARISVERHOOGING GEWENSCHT.

In ons vorig nummer gaven wij een overzicht uit de financieele nota van de maatregelen voor de herziening der personeelregelingen. Zooals uit de hierachter gepluceerde Memorie van antwoord der Regeering moge blijken zijn geen der bezwaren van den volksraad erkend. De ambtenaren vereenigingen zijn op 21 Juli j.l. bijeenkomen in het I.E.V. clubgebouw te Batavia-C. tot bespreking van deze herziening der personeelsregelingen. De ernst die tot het einde der vergadering heerschte toont wel duidelijk aan, dat de toekomst der ambtenaren zeer ernstig werd bedreigd en de eenstemmigheid, waarmee de voorstellen werd afgewezen is wel zonder weerga.

De vergadering stond onder leiding van den heer Hegt, voorzitter van het V.V.O. terwijl aan de Bestuurstafel plaats namen vertegenwoordigers van de Associatie van Academici, de Katholieke Vakcentrale, de Centrale van Ind. Overheidspersoneel, de Algemeene Politiebond, de Bond van Politiepersoneel.

Van de vereenigingen waren vertegenwoordigd.

Bij het V.V.O. aangesloten: N.I.O.G.; V.V.L.A.; Postbond; Bempeg; Verg. Dep. Oorlog; Mijnbond; Spoorbond.

Bij de A.V.A. aangesloten: Insp. P.T.T.; Verg. Mijnning; Verg. Landmeters; Verg. Ykers; Verg. Ing. W. & E.; Verg. Leeraren.

Bij de R.K. Vakcentrale aangesloten: R.K. Spoorbond „St. Raphaël”; Kath. Ond. bond; R.K. Douanebond „St. Mattheus”; Verg. Kath. Overheidspersoneel.

Bij de C.I.V.O. aangesloten: Bond Adm. pers.; Verg. Bouwk.; Verg. Aut. Reg. ambt.; Verg. Boekh. pers.

Voorts waren nog vertegenwoordigd: de Bond van Pol. Inspecteurs en de Alg. Politiebond.

De Voorzitter der vergadering stelde aan het einde daarvan vast, dat gebleken is, dat elke verdere verlaging van de inkomsten der ambtenaren hen in groote moeilijkheden zal brengen. De Regeering baseert de aangekondigde verlaging op de niet sluitende begrooting voor 1936. Sluit ook die voor 1937 niet, dan staan dus nog verdere verlagingen te wachten. Dusdoende wordt de ellende steeds groter; de koopkracht daalt, de landsinkomsten loopen verder terug; verdere tekorten staan voor de deur en komen wij op deze wijze nooit uit het moeras.

Hier en in Nederland komt men meer en meer tot de overtuiging, dat tijdelijk afwachten geen baat kan brengen.

Namens de samenwerkende organisaties zal de Regeering de vraag worden voorgelegd of het steeds verder verlagen van het levenspeil der ambtenaren wel juist is en of het niet beter is, zich ernstig te beraden of niet **verhooging** van dat levenspeil ons uit de impasse zou kunnen helpen; voorts wordt de Regeering met den meesten klem de verzekering gegeven dat het nog verder omlaag brengen der salarissen niet alleen de ambtenaren, maar ook hun gezin zeer ernstig zou treffen.

Wij vertrouwen dat deze met zooveel ernst uitgesproken conclusie der ambtenaren vereenigingen de volle aandacht van Regeering en Volksraad moge hebben en dat men zich inderdaad nog zeer ernstig zal beraden de salarispost sluitpost der begrooting te maken.

HOOFDBESTUUR.

Firma O E I T I O N G H I N

BANDOENG - SOENIARADJA 41
Telf. Nos. 1815 en 1832

SOEKABOEMI - Gr. POSTWEG
Telefoon No. 4

Van ouds JE adres voor goed gesorteerde

Bouwmaterialen-, Hang- en Sluitwerk Sanitair en Verfwaren.

Mededeelingen H. B.

Mutaties H. B.

Onze Secretaris Penningmeester de heer **E. Emor** werd in de afgelopen maand overgeplaatst naar Medan en vertrok op 25 Juli j.l. naar zijn nieuwe standplaats.

Wij wenschen het gezin **Emor** alle succes toe in zijn nieuwe werkring en zeggen hem dank voor zijn arbeid in het belang der vereeniging verricht. Moge het hem nog gelukken de vereeniging te dienen door de oprichting van een afdeling en onze collega's aan te sporen tot meerdere saamhoorigheid.

In zijn plaats werd door het Bestuur als Secretaris Penningmeester benoemd de heer **W. E. Schelkers Bengawanlaan 56 te Bandoeng** en vertrouwen wij, dat deze collega ook Uw aller steun moge ondervinden vooral inzake de financiën, is dit broodnoodig en rekenen wij er ten volle op, dat 1936 alle leden met een schoone lei zullen beginnen en de achterstanden zullen zijn ingehaald. Leden, voldoe Uw contrubutie op tijd dit is voor een vlot functioneeren der vereeniging noodzakelijk en vertrouwen wij ook op Uw aller medewerking nieuwe leden aan te werven. Stel zulks niet uit, maar doe het nog heden.

Onze Adspiranten.

Wij kunnen mededeelen dat eindelijk eenige opluchting is verkregen voor onze adspiranten.

Bij Gouv. besluit van 9 Juni 1935 No. 19 Staatsblad No. 251 is n.l. ingesteld de rang van „Onderopzichter bij 's Lands Waterstaat" en ondergebracht in de schaal 105 (f 60.— f 180.—).

In deze betrekking kunnen alleen worden opgenomen de adspirant-opzichters, adspirant werktuigkundige opzichters en adspirant-teekenaars op 31 Maart 1934 in dienst.

Voor de inpassing in deze schaal geldt de bepaling dat hun diensttijd wordt vermeerderd met 5 jaren en heeft deze inpassing bereids per 1 Juli j.l. plaats gevonden. Voor deze activiteit past een woord van

dank aan ons Departement. Verscheidene van onze adspiranten, ruim de helft, zijn hierdoor in inkomen vooruitgegaan, n.l. hen, die meer dan 7 dienstjaren hebben. Wij wenschen deze jongere collega's van harte geluk toe met deze veruiming van hun positie en vertrouwen, dat velen nog in dit jaar en de overigen nog vóór ultimo 1936 een promotie deelachtig zullen worden.

DE VOORZITTER OP REIS.

Van 11 tot 22 Juli j.l. is de voorzitter op reis geweest. Zijn eerste bezoek betrof Soerabaia, alwaar hij als lid van de Commissie voor Georganiseerd overleg inzake algemeene belangen van de ambtenaren in dienst van de Provincie Oost-Java een vergadering bijwoonde op 15 Juli 't Is niet mogelijk van het verhandelde op deze vergadering eenige mededeeling te doen, maar wel willen wij hier constateeren de groote eensgezindheid, waarmede de Commissie haar advies heeft uitgebracht.

Ter plaatse hadden nog besprekingen plaats met enkele vooraanstaande leden met betrekking tot de oprichting van den Bond van Technici. Unaniem was men vóór deze oprichting geporteerd en werd een voorloopig Kringbestuur gevormd met college **Steevensz** als voorzitter. De namen der overige leden zullen wij t g.t. publiceeren.

Geheel onvoorbereid werd de voorzitter geplaatst voor het houden van een causerie over de Positieverleechteringen van de Indische ambtenaren in Semarang op 18 Juli d.a.v. Hoewel het doel van zijn komst ter plaatse eveneens was de bereiking van een eenheidsdoel van de Technici werd toch aan dit verzoek, uitgaande van de Vereeniging van Provinciale Ambtenaren Midden-Java gaarne voldaan.

De opkomst voor dit belangrijke onderwerp was slechts matig, blijkbaar omdat vele kleine ambtenaren bezwaren hadden tegen de bijeenkomst in Maison Smabers; hoewel natuurlijk ten onrechte. Hoe het dan ook zij voor de technici had zij dit voordeel dat ook in Semarang een kringbestuur kon worden gevormd waarin ons oud-Bestuurslid de heer **H. A. Th. Derks**

mettertijd een actief aandeel zal verkrijgen, ook hier zullen de overige leden t.g.t. worden bekendgesteld.

De sfeer, waarin wij de collega's aantreffen was ontegenzeggelijk die van gedruktheid over het lot wat hen nog te wachten staat. Nochtans mogen wij het vertrouwen in de toekomst niet verliezen en is het onze wensch, dat alle technici zonder onderscheid zich bereid zullen verklaren, de nieuwe lasten gezamenlijk te torsen, want slechts dit samengaan kan ons den last licht doen schijnen.

Zondag, 21 Juli had in Batavia de aangekondigde vergadering plaats van de leiders bij de diverse centrales aangesloten en waarvan een kort resume in dit blad is opgenomen.

Er heerschte een zeer ernstige stemming en vastberaden kwam de eindclusie der vergadering tot uiting, dat veeleer salarishooging noodzakelijk was tot behoud van onze maatschappelijke positie.

In den vooravond vond een bespreking plaats met de collega's **Bleyenbergh** en **Westerloo** eveneens betreffende de op te richten Bond van Technici. Wij zijn nu op de hoogte van de wenschen der leden en zullen de richtlijnen daarvan ten spoedigste opstellen en publiceeren.

REGEERING OVER HET SALARIS-VRAAGSTUK.

Geen bezwaren erkend

Van aanpassing naar toebruiging en dan.....???

Aan de ambtenaren-paragraaf in de memorie van antwoord op de algemeene beschouwingen in het afdelingsverslag betreffende de begroting voor 1936 is het volgende ontleend betreffende de salarispolitiek.

De leden, die verwacht hadden dat op salarissen niet verder zou worden bezuinigd, en — onder meer — van oordeel zijn dat de noodzaak daarvan onvoldoende is aangetoond, schijnen den ernst van 's lands financieelen toestand, waarbij de belangen in het bijzonder ook van het overheidsperoneel ten nauwste betrokken zijn te miskennen.

De uitgaven nemen voor personeel een zoo voorname plaats in, dat er niet aan kan worden ontkomen ook deze in de verdergaande bezuinigingsmaatregelen te betrekken.

Aangenomen, dat inderdaad tengevolge van deze maatregelen minder geld dan thans zou circuleeren en daardoor ook 's lands inkomsten fractioneel nadeelig zouden worden beïnvloed, zoo zou dit relatief geringe nadeel toch nooit kunnen opwegen tegen het groot economisch en sociaal belang van een geleidelijke aanpassing van de overheidswedden en -loonen zoo ook van de pensioenen, wachtgelden, onderstanden e.d. aan 's lands geldelijke draagkracht welk proces geen uitstel gedooft.

Overigens zijn de hier aan het woord zijnde leden blijkbaar van meening dat elke maatregel van landswege tot verlichting van den salarislust zijn reflex moet

vinden in de loonpolitiek van de particuliere werkgeving. Een zoodanig nauw verband kan bezwaarlijk worden gelegd. Zonder den ongetwijfeld aanwezigen concurrentie-factor op de arbeidsmarkt — welke thans echter zeer ruim voorzien is — geheel te willen uitschakelen, zal de ijzeren noodzaak tot bezuiniging en efficiency de particuliere werkgeverspolitiek wel in hoofdzaak blijven bepalen. Doch hoe dit ook zij, in geen geval zouden overwegingen als in het verslag ten aanzien van de particuliere werkgeving naar voren gebracht er de Regeering van weerhouden om wat de overheids-salarissen en -loonen aangaat de onafwijsbaar noodige aanpassing na te streven.

Den leden, die critiek uitoefenen op de maatregelen welke thans met betrekking tot de H.B.B.L. moeten worden genomen, moge er voorts op gewezen worden dat niet dadelijk wordt gegrepen naar de eenvoudigste oplossing ter bereiking van de besparing, welke op den personeelspost moet worden gevonden.

De bezuiniging komt daar, waar deze na ernstig onderzoek en met inachtneming van alle terzake dienende omstandigheden redelijk en overigens ook geboden is.

Thans wordt geen aanleiding aanwezig geacht om het bezoldigingsvraagstuk opnieuw principieel in beschouwing te nemen; mogelijke overbetaling, e.q. onderbetaling van verschillende groepen van ambtenaren heeft de voortdurende aandacht der Bezoldigingscommissie tot wier taak o.m. behoort het voorbrengen van voorstellen tot verbetering van de bezoldigings-regeling.

Het thans aanhangig gemaakt onderzoek in het belang van een kwalitatieve herziening der personeelsformaties beoogt te geraken tot een met de eischen van een goede verzorging overeen te brengen verschuiving van werkzaamheden van hooger naar lager bezoldigde krachten binnen het kader van alle daarvoor in aanmerking komende min of meer zelfstandige dienstonderdeelen en, daarop aansluitend, naar een wijziging van de bestaande verhoudingen in de verschillende ambtenarencorpsen.

Inzake de verhouding van de aan salarissen bestede bedragen tot het totaal der landsmiddelen, waaromtrent inlichting is gevraagd, moge worden verwezen naar de volgende globale opstelling, die echter onder alle voorbehoud wordt verstrekt (millioenen guldens): (zie hierachter).

Het denkbeeld om den salarislust verder te vermindern door ten spoedigste een krachtige doorvoering van een verinheemsching over de geheele linie te bewerkstelligen kan niet worden ondersteund, Uitzending van

Bouw bureau „W E C O ”

Soeniaradja 17a — Bandoeng — Telefoon 1904

Belast zich met nieuwbouw, aanbouwen
en reparaties van huizen.

Geen order te groot, geen order te klein.

PRIJZEN SCHERP CONCURREEREND.

- a. Zuivere gewone ontvangsten
af: bijzonder uitvoerrecht bev. rubber
- b. Onder zuivere gewone uitgaven begrepen
bezoldigingen
- b. in procenten van a

krachten, die h.t.l. kunnen worden opgeleid, vindt al geruimen tijd niet meer plaats, terwijl het ook niet in de bedoeling ligt hiertoe in de toekomst over te gaan zoolang het aanbod hier te lande voldoende blijft.

Permanent en Tijdelijk.

Verscheidene bezuinigingsmaatregelen ten aanzien van de ambtenaren zijn als tijdelijk ingevoerd, omdat de bedoeling was ze weder in te trekken zoodra 's Lands financieele toestand zulks zou toelaten. Daartoe kan echter bezwaarlijk worden overgegaan zoolang de algemeene toestand zulks niet gedooft.

Ten aanzien van de salarissen moet er intusschen nadrukkelijk op worden gewezen, dat met de H. B. B. L. een periode is ingeluid van een bepaaldelijk als blijvend bedoeld minder hoog peil. Een vergelijking van maatregelen op bezoldigingsgebied in andere landen — waarbij overigens niet uitsluitend naar Britsche gebieden zou behoeven te worden verwezen — met hetgeen te dier zake hier te lande noodig moet worden geoordeeld is meer van abstract dan van practisch belang, omdat in het algemeen ongeveer alle van invloed zijnde factoren, o.m. de bestuursvoering, de verhouding van inkomsten en uitgaven enz. verschillend en onvergelykbaar zullen zijn.

Aanhangige maatregelen.

Zooals in de Financieele Nota is opgemerkt, beoogen de in overweging genomen maatregelen met betrekking tot de salarissen en loonen om deze zooveel mogelijk te doen aanpassen aan de geëigende verhoudingen en de eischen des tijds met behoud van den algemeenen opzet der H. B. B. L. 1934.

Aan zoodanige aanpassing moet de voorkeur worden gegeven boven een algemeene salariskorting, omdat deze — bij het niet doorvoeren van de beoogde maatregelen — op een vrij hoog percentage zou moeten worden gesteld en te zwaar zou drukken op de landsdienaren, wier bezoldiging thans reeds geheel of ongeveer aan bedoelde verhoudingen en eischen is aangepast te achten. Mocht blijken, dat naast de in overweging zijnde maatregelen nog een korting noodig is, dan zal deze proportioneel moeten zijn. De bedenkingen tegen een

Uitkomsten			Ramingen	
1932	1933	1934	1935	1936
		(Voorl.)		
283.5	256.7	266.5	265.9	261.8
—	—	11.5	15	15
283.5	256.7	255.0	250.9	246.8
156.1	134.4	118.5	118.2	115.6
55.1	56.2	46.5	47.1	46.8

progressief stelsel, bij vroegere gelegenheden reeds naar voren gebracht, gelden nog onverkort. Zij zouden thans nog scherper gevoeld worden, doordat inmiddels een onderlinge herwaardeering der ambten heeft plaats gevonden, terwijl zij nog sterker geaccentueerd worden indien de beoogde aanpassing haar beslag krijgt.

De regionale schalen.

Bij de invoering van de H. B. B. L. lag het reeds in de bedoeling om een aantal, voorloopig in Bijlage A dier regeling opgenomen ambten, zoo spoedig mogelijk naar Bijlage B over te brengen. Wyl deze kwestie nog in het stadium van onderzoek verkeert, kan nog niet worden gezegd hoever daarbij zal worden gegaan en evenmin of in enkele streken deze maatregel tot een verhooging van uitgaven zal moeten leiden. De bedoeling is die ambten naar Bijlage B over te brengen, waarvan vaststaat dat de regelmatige aanvulling kan geschieden door krachten in het betrokken rayon aanwezig, en waarvan de functionarissen hun geheele loopbaan in dat ressort doorbrengen.

Opvolging van de suggestie om voor alle ambten het salarispel tot een algemeen minimum te verlagen met toelagen, waar dat minimum wegens plaatselijke omstandigheden telaag mocht zijn, is reeds daarom onaanvaardbaar, omdat in de practijk gebleken is, dat het bepalen van de dan noodige talloze, gedifferentieerde standplaatstoelagen op bijna onoverkomelijke moeilijkheden stuit en mede omdat op een bepaalde plaats voor de eene groep van landsdienaren toekenning van standplaatstoeilage noodig kan zijn, voor een andere categorie echter niet.

Moeilijk is in te zien om welke redenen — speciaal voor de Indo-Euroesche groep — het terugbrengen der bezoldigingen door overbrenging naar het maandloonersreglement — van overbrengen naar Werkliedenreglement is, behoudens wellicht een enkel incidenteel geval geen sprake — fnuikend zou zijn.

De positie der maandlooners, die in vasten dienst van den Lande zijn en die ingevolge de overgangsbepalingen in het desbetreffende reglement hun aanspraken op de tevoren als vast landsdienaar genoten voordeelen onder zekere voorwaarden behouden, wordt momenteel in breder verband opnieuw in beschouwing genomen. In over-

weging is daarbij de vraag of deze voordeelen niet in eenigszins ruimere mate kunnen worden toegekend dan tot dusver.

Barrières.

De Regeering acht invoering van barrières in de allereerste plaats noodzakelijk voor die ambten, welke onder de vorige regeling gesplitst waren en thans tot één ambt zijn samengevoegd. Het gaat niet aan dat een ambtenaar, die vroeger het salaris in den hoogsten rang der thans samengevoegde betrekkingen niet zou hebben kunnen bereiken, thans even ver kan komen als zijn meer geschikte collega.

Overgangsbezoldiging.

Niet uit het oog mag worden verloren, dat overgangsbezoldiging beteekent een inkomen hooger dan de H. B. B. L. aan betrokkenen toekent, zoodat zij reeds om die reden op den duur behoort te vervallen. Dat bij noodzakelijke verdere verlaging van den salarispost de overgangskorting zou moeten worden verhoogd, dan wel — zooals in de opmerkingen omtrent de salarispolitiek werd aangegeven — naar analogie van het voornemen om de overgangsbezoldigingen in vier jaren af te schaffen, ook de overgangskorting eenzelfde tijdsduur behoort te worden gegeven kan niet worden ingezien.

Het streven om den Landsdienaren op den duur het inkomen te geven waarop zij volgens de H. B. B. L. aanspraak hebben, niet meer en niet minder moet er eenzijds toe leiden de overgangsbezoldigingen, waardoor betrokkenen meer krijgen dan hun feitelijk toekomt, niet te lang te handhaven, maar evenzeer om de overgangskorting, waardoor sommige groepen minder krijgen dan waarop zij aanspraak hebben, zoo spoedig mogelijk te doen verdwijnen.

Parallelschalen.

Invoering van parallelschalen heeft allereerst ten doel aanstelling van nieuwe ambtenaren weer mogelijk te maken, **doch zal tevens wel de weg zijn naar een lager bezoldigingspeil**, d.w.z. een peil hetwelk meer in overeenstemming is met de verminderde inkomsten en de daaruit voortvloeiende voor een te verwachten lange periode verzwakte draagkracht van het Land.

De vraag, welke gedragslijn zal worden aangenomen, indien voor de vervulling van een hogere betrekking een keuze moet worden gedaan tussehen ambtenaren, die volgens de huidige H. B. B. L. worden bezoldigd en krachten, op welke het Maandloonersreglement of de parallelregeling van toepassing is, is niet duidelijk. Mocht hiermede bedoeld zijn, dat de vrees bestaat, dat bij de vervulling van een vacature in een hoger ambt de voorkeur zal worden gegeven aan een lager bezoldigde kracht, dan kan geantwoord worden, dat hiertegen zeker zal worden gewaakt.

N. V. Handel Mij. „TEK TIONG”

Toko Batavia

Pasar Baroe 81 — Bandoeng — Tel. Nos. 10 en 1006

Handel in

IJZER- STAAL- & KOPER- VERFWAREN,
WERKTUIGEN EN MACHINE-
KAMERBENODIGDHEDEN enz. enz.

Remington

N. V. Luxe Brood Bakkerij „Ellenbroek”

TOKO — BAKKERIJ

Groote Postweg Oost - hoek Manggalaan.
Tel. 626. BANDOENG Tel. 626.

*Wat gaat erin als koek ?
Brood van „Ellenbroek”*

DE PARALLEL(?) SCHALEN.

Bij Gouv. besluit van 15 Mei 1935 No. 23 (Staatsblad No. 169) is bepaald: Eerstelijk:

a. dat de bezoldiging van hen, die op of na 1 Juni 1935 zullen worden werkzaam gesteld in eenig volgens bijlage A, B of C der H. B. B. L. 1934 dan wel volgens de M. B. R. 1934 bezoldigd ambt, doch die op 31 Mei t.v. nog niet in 's Lands vasten of tijdelijken dienst waren aangesteld, zal worden gesteld op 80% van de volgens genoemde regelingen aan dat ambt verbonden bezoldiging, met dien verstande, dat indien de op deze wijze berekende bezoldiging meer bedraagt dan de bezoldiging, welke bij aanstelling vóór 1 Juni 1935 zou zijn toegekend na aftrek van eventueele overgangsbekorting, daarop tot 31 December 1935 een overgangskorting zal worden gelegd tot een bedrag gelijk aan het verschil.

b. dat voor hen die op of na 1 Juni 1935 zullen worden werkzaam gesteld in een functie, genoemd in bijlage D der „H. B. B. L. 1934” en die op 31 Mei t.v. nog niet in 's Lands vasten of tijdelijken dienst waren aangesteld, het maximum van de toe te kennen toelage zal bedragen 80% van het in bedoelde bijlage genoemd bedrag.

Ten tweede:

In bijzondere gevallen kan door of krachtens machtiging van den Gouverneur-Generaal de Bezoldiging Com-

missie gehoord, van het bij artikel 1 van dit besluit bepaalde worden afgeweken.

Gelijksoortige bepaling als boven werd bij Stbld No. 177 getroffen ten aanzien van de loonen van hen, die op of na 1 Juni 1935 werkzaam worden gesteld in een functie genoemd in een loonregeling, vastgesteld op den voet van het Maandlooners of het Werkliedenreglement 1935.

Deze loonen blijven gesteld op ten hoogste 80% van het volgens de betreffende loonregeling aan die functie verbonden loon.

In sub 5 van de finantieele nota is deze regeling meer bepaaldelijk aangeduid als de invoering van „parallel-schalen”. Wij hebben deze bepaling gelezen en herlezen doch konden bezwaarlijk komen tot een definitie als aangeduid door de betiteling parallelschalen. Zet men de bezoldigingen toch graphisch op dan blijkt al dadelijk, dat de oude en nieuwe schaal van elkaar meer afwijkt naarmate men aan de topsalarissen komt. 't Is naar onze meening dan ook beter en juister te spreken van „evenredigheidsschalen” dan van „parallelschalen”.

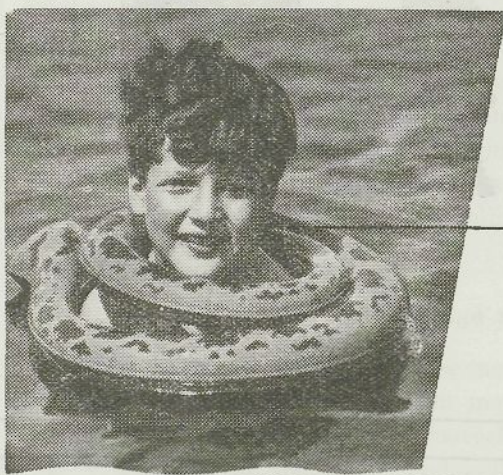
Hoe dit ook zij, de dagbladen melden reeds dat bezwaren zijn ingebracht tegen deze schalen door den Legercommandant, terwijl de hoofden der Departementen van B. B. Onderwijs en Economische Zaken eveneens aan de Regeering te kennen hebben gegeven, dat handhaving van de bezoldiging op H. B. B. L. peil voor nieuw aan te stellen personeel gewenscht is.

De Regeering heeft in haar M. v. A. (zie voren) aangegeven, dat de invoering der parallelschalen **tevens de weg zal zijn naar een lager bezoldigingspeil**, de toe- buiging, die reeds herhaaldelijk werd besproken.

Deze toe- buiging zal er toe leiden, dat door de reeds in dienst zijnden een geleidelijke **korting** op de salarissen tot 20% wordt voorbereid en waartegen zeer ernstige bezwaren bestaan, temeer nu deze korting te wachten staat op de H. B. B. L. salarissen, welke salarissen voor de technici ten eenenmale **onvoldoende** is de achten.

Door den heer de Hoog is in den Volksraad voorgesteld het aanvangssalaris te stellen op 80% van het huidige en dan verder de heele bezoldiging in het raam der H. B. B. L. te volgen, wat derhalve neerkomt op een verlenging van de schaal voor nieuw aan te stellen personeel. Hoewel dit schema een ander aspect vertoont dan de „evenredigheidsschalen” en op het eerste oog dan ook voor new comers aannemelijker is zoo verklaren wij toch deze voor onze groep niet te kunnen accepteren; veeleer bestaat er dan aanleiding tot een verlenging der schalen **naar boven** over te gaan en vestigen hierop nog in het bijzonder de aandacht.

Wij vertrouwen, dat ten spoedigste het standpunt der Regeering bekend moge zijn, want de „ontevredenheid” onder de technici en de „onrust” door al deze nieuwe aanslagen groeit met den dag. Moge de „rust” onder ons ten spoedigste wederkeren!

Houdt het hoofd boven water!

Het is niet altijd even makkelijk om het hoofd boven water te houden en te zorgen, dat je niet kopje onder gaat. Er komen in het leven vaak onverwachte moeilijkheden. Het is dan prettig, als er iets is waar je op kunt blijven drijven, iets wat je steunt. Zoo'n steun kan het POSTSPAARBANK-BOEKJE zijn! Zorg ervoor, dat ge geregeld spaart en leer Uw kinderen reeds jong te sparen. Maar, spaar bij de spaarbank, waar Uw geld veilig is door REGEERINGS-GARANTIE, spaar bij de

POSTSPAARBANK

DE WEDUWEN-PENSIOENEN.

Verbeterd door Hooger Kindertoeslag.

Naar wij vernemen, zal de Volksraad spoedig worden gehoord over het ontwerp van een algemeen maatregel van bestuur, waarbij de bepalingen van het Civiele Fonds-reglement in haar vollen omvang worden herzien. De Raad van State heeft al gunstig geadviseerd, de Koninklijke machtiging is verleend, en thans wordt alleen nog telegrafisch overleg tusschen de Indische Regeering en het Opperbestuur gevoerd ten aanzien van de vraag, of een bepaald onderdeel van de herzienings-voorstellen geen begrootings-wijziging vereischt.

Dit onderdeel is verreweg het belangrijkste van het geheele voorstellen-complex, en het beoogt: **stabilisatie van de weduwen-pensioenen, zoomede een aanzienlijke verhooging van de uitkeeringen voor weezen.**

De weduwen-pensioenen, welke thans 16 pCt. der activiteits-bezoldiging bedragen met een toeslag van 40 pCt. van het pensioens-bedrag, zullen practisch niet veranderen, want zij worden nu gefixeerd op 22½ pCt. der activiteits-bezoldiging, met handhaving van het bestaande maximum, dat geen rekening houdt met salarissen boven f 1.000 per maand. De hoogste weduwen-pensioenen blijven derhalve beperkt tot f 225 per maand.

Er zijn ook nog weduwen-pensioenen, welke thans 20 pCt. der activiteits-bezoldiging bedragen, eveneens met een toeslag van 40 pCt. Deze pensioenen vormen dus 28 pCt. van het vroegere salaris, doch zij gelden alleen voor de weduwen van Landsdienaren, die minder dan f 100 per maand verdienden, en zij zullen onder vigeur van de nieuwe regeling **niet achteruitgaan.**

Wat nu de uitkeeringen voor de weezen betreft: in plaats van de thans betaalde vaste bedragen, zal men per kind een percentage van het pensioens-bedrag geven.

Thans zijn deze uitkeeringen aldus geregeld:

Voor het eerste kind	f 14 —
„ „ tweede „	„ 10.50
„ „ derde „	„ 7.—
„ „ vierde „	„ 3.—
„ „ vijfde „	„ 2.—

Volgens de nieuwe regeling worden de uitkeeringen zoo geregeld:

Voor het eerste kind	25 pCt.
„ „ tweede „	15 „
„ „ derde „	10 „
„ „ vierde „	5 „
„ „ vijfde „	5 „

Het aanzienlijk verschil springt aanstonds in het oog.

Op den voet van de huidige regeling kan een weduwe met vijf kinderen slechts f 36.50 boven haar eigen pensioentje van hoogstens f 225 in handen krijgen, maar krachtens de nieuwe regeling ontvangt zij 60 pCt. van het laatstgenoemde bedrag, derhalve f 135, **of bijna honderd gulden meer!**

De financieele consequenties hiervan zijn thans nog

AANNEMERSBUREAU

„THIO TJOAN TEK”

BANDOENG
OOSTEINDEWEG 19

Alle soort bouwwerken

SOLIED EN DEGELIJK
WERK GEGARANDEERD

niet nauwkeurig bekend, doch aangenomen mag worden, dat zij het bedrag van een **millioen** per jaar voorloopig niet zullen overschrijden.

Op zichzelf beschouwd, is het Weduwen- en Weezenfonds meer dan kapitaalkrachtig genoeg om de gevolgen van deze vrijgevigheid te kunnen dragen. Voor 1936 zijn de ontvangsten immers berekend op f 10.435.000, terwijl de uitgaven slechts op f 5.400.000 zijn geraamd.

Bijna alle andere pensioenfondsen zijn echter noodlijdend. De totale pensioenslast is voor 1936 becijferd op een netto-bedrag van f 71.665.000, en hiervan moet f 48.110.000 uit 's Lands Kas worden bijgepast.

Dit cijfer zal stijgen tot 49 millioen, zoodra de verbetering van den kindertoeslag op de weduwen-pensioenen tot stand is gekomen, — indien althans de financieele consequenties hiervan nog niet in de begrootings-cijfers zijn verwerkt. Aangezien die cijfers door de Directie der Fondsen in Nederland werden opgemaakt, moet men ter zake nog eenig overleg plegen.

(N. v. d. D.)

De Bondsstem.

Afgestudeerden T. S.en 23 Juni 1935, bijeen.

Zondag 23 Juni had in een localiteit in het Sawaän Complex te Soerabaia de derde bijeenkomst plaats van afgestudeerden van de Indische Technische Scholen. De zaal was matig bezet, meest met plaatselijke leden. Aanwezig waren het voorloopig Bestuur en de Heer Steevensz, Voorzitter van de Kring Oost-Java v/d Bond van Bouwkundigen. Te 8 uur opende de voorzitter de heer J. Hoyer de vergadering en sprak als volgt:

„Geachte aanwezigen, het voorloopig bestuur heet U allen heden ochtend van harte welkom en zegt U dank voor Uw blijk van belangstelling. Ook de Heer Steevensz, Voorzitter v/d Bond van Bouwkundigen van de Kring Oost-Java is zoo welwillend geweest deze vergadering met zijn aanwezigheid te vereeren, waarvoor wij hem zeer dankbaar zijn. Wij hadden gedacht dezé vergadering eerder te kunnen doen plaats hebben maar door

samenloop van onvoorziene omstandigheden hebben wij het op dezen Zondag moeten stellen. In de eerste plaats wil ik U hierbij mededeelen dat het bestuur van de vereeniging van afgestudeerden door middel van het I. E. V. blad „Onze Stem”, omtrent de oprichting van onze vereeniging vele afgestudeerden heeft kunnen bereiken, zelfs tot in het hartje van Borneo en Sumatra, vanwaar we reeds vele aanschrijvingen mochten ontvangen. Wij zijn de Redactie van „Onze Stem” dan ook zeer dankbaar voor het opnemen van de Algemeene kennisgeving van de oprichting van de Vereeniging van afgestudeerden.

Thans zullen we aan de orde brengen de associatiegedachte die reeds in de vorige vergadering ter sprake werd gebracht.

Alle gelegenheid is dus gegeven om er rijp over na te denken en nu een beslissing te nemen. Het woord geef ik hierbij aan de Heer Steevensz, die U een uiteenzetting zal geven omtrent de oprichting van de Bond van technici h.t.l.”

Hierop nam den Heer Steevensz het woord, die zijn dank uitsprak voor de welkomswaarden en zich daarna tot de aanwezigen richtte. De Heer Steevensz gaf de volgende uiteenzetting. „De Bond van Bouwkundigen is doende met vele andere technische vereenigingen als dat van de vereeniging van scheepwerktuigkundigen, mijnbouw, staatspoor enz. en de Vereeniging van afgestudeerden aan de Indische T. Sen besprekingen te voeren tot de oprichting van een heele „groote Bond”.

Al deze vereenigingen zullen dan in één nieuw gewaad te voorschijn komen en wel in de „Bond van Indische Technici”, omvattende dus, onder dezen naam alle takken van techniek. De voorbereidingen zullen voortduren tot ongeveer eind December en hierna zullen de diverse vereenigingen in bovengenoemde nieuwe vorm verschijnen. Het wordt een bond van welk zeker, veel uit zal gaan, daar alle machts verspelling door diverse kleine vereenigingen wordt voorkomen.

Gedurende deze voorbereiding zullen de bestaande vereenigingen blijven voort bestaan. Na de tot stand koming der associatie zal de Bond van Indische Technici een technisch tijdschrift en een Bondsorgaan uitgeven, waarvan het eerste uitsluitend technische onderwerpen behandelt van allerlei technische aard.

Op dit technisch tijdschrift kunnen eventueel ook niet leden van de Bond van Indische Technici zich abonneren, alsmede scholieren van diverse inrichtingen van Technisch Onderwijs, tegen een abonnements prijs van f 9.— per jaar. Tegen de gewone contributie echter ontvangen de leden van de Bond van Indische Technici het Algemeen technisch tijdschrift en een Bondsorgaan.

Dit zal pas na de tot standkoming der associatie het geval zijn. Gedurende de maanden van voorbereiding zullen de leden van de Vereeniging van afgestudeerden van Indische technische scholen ontvangen tegen de gewone contributie twee tijdschriften, n.l. de „Bouwkundig

Ambtenaar” en het „Indische Bouwkundig Tijdschrift (I. B. T.) en locale Techniek: In het eerste tijdschrift zijn daarbij 4 pagina's beschikbaar gesteld voor de Vereeniging van afgestudeerden, die daarin, haar vereenigingsbelangen kenbaar kan maken.

In het tweede, het I. B. T. en locale techniek kan een ieder schrijven en zelf voor bepaalde onderwerpen een vergoeding krijgen. Wij hopen dan ook dat binnen afzienbaren tijd velen Uwer technische verhandelingen zullen doen verschijnen en bovendien de 4 bladzijden van de „Bouwkundig Ambtenaar” rijkelijk bezet zullen zijn met vereenigingsbelangen”. Voorts wees de Heer Steevensz op de moreele verplichtingen van ieder lid tegenover zijn vereeniging. Daarna nam de heer Hoyer opnieuw het woord:

Ieder lid zal zijn een werkzaam onderdeel van een organisatie en een propagandist van zijn vereeniging; het moet de band in zijn vereeniging zoo nauw mogelijk aanhalen en vooral zijn geldelijke verplichtingen nakomen. Want de moeilijkheden waartegenover het bestuur kan komen te staan zijn vaak onvoorzien.

Daarom nogmaals: leden de geldelijke verplichtingen nakomen!!! Wij jongeren leven in een tijd van groote moeilijkheden, en om die moeilijkheden te overwinnen, moeten wij ons vereenigen, om straks niet het slachtoffer te zijn. Voorts kweekt U in Uw zelven vereenigings- en vergadertechniek en dan nog saamhorigheid. Dit zijn onnoembare voordeelen voor Uw verder leven, die U niet over het hoofd mag zien. Behalve bovengenoemde voordeelen ter vorming van Uw karakter, worden Uw geestelijke en moreele vermogen verzorgd en vooral het beleest zijn bevorderd. U leert daardoor zelf technisch denken en werken en daarnaast het vereenigingsleven kennen. Dit zal U zeker in Uw verder leven voor degeneratie behoeden, zooals met enkele afgestudeerden reeds het geval is. Deze ongelukkigen zijn door de moeilijke tijdsomstandigheden maatschappelijk gezakt; zijn niet in staat technische onderwerpen te lezen en te bestudeeren, missen daardoor algemeen technische kennis en vervallen in nog grootere verslechteringen, die niet te overzien zijn. Daarom geachte leden en belangstellenden, door lid te worden van onze organisatie tegen een contributie van een ½% van uw salaris (minimum f 0.50 en maximum f 2.50) beheedt U zich voor een algemeen verval en dat in een tijd waar de strijd om het bestaan al heel zwaar is te noemen.

Nogmaals: „Vereenigt U” immers „Eendracht Maakt Macht”. Ten slotte vraag ik U dit:

Gaat U accoord met deze associatie? Hierop antwoorden allen met ja. Daarna werden eenige regelingen getroffen voor de contributieinning. Ten slotte zij met nadruk hierop gewezen, dat onder geen enkele voorwaarde scholieren van eenig technisch onderwijs in de vereeniging kunnen worden opgenomen slechts zij die school af zijn kunnen zich dus als lid opgeven. Te 10.15 werd de bijeenkomst gesloten.

VARENDE TECHNICI.

(Ingezonden).

Zij, die zich verdiepen in de actueele aspecten van de positie van den scheepswerktuigkundige en die willen trachten, om, met eenige vastheid, eenige concrete punten als houvast, de mogelijke perspectieven van die positie nader te bestudeeren, beginnen geen gemakkelijke taak.

Behalve ingewikkeld, is het veelomvattend, en ingrijpende veranderingen komen niet alleen vaak, doch ook onverwacht voor.

Ik wil trachten een overzicht te geven van de positie der scheepswerktuigkundigen en eenige aanverwante zaken.

Uit de „eerste” machinist, die, bankwerker geweest zijnde, in blauw werkpak en met een oliekan, de eerste raderboot-machine smeerde onder toezicht van een ingenieur in lange zwarte jas en hoogen hoed, is, via een aantal meer of minder geleidelijke overgangsvormen de hedendaagsche scheepswerktuigkundige gegroeid.

De hedendaagsche varende technicus, dien men het eene uur, met bevuilde handen en dito werkkleeding aan de installatie ziet werken, het andere uur in zijn hut aantreft, gebogen over diagrammen, een planimeter en een rekenliniaal en opzij een stel vakbladen in verschillende talen.

Zoo heeft de varende man-van de machine zich opgewerkt, soms geholpen door machtige vakbroeders en promotors aan den wal, van wie wijlen Prof. A. D. F. W. Lichtenbelt er één was en Ir. Begeman een ander.

Technici — over de geheele wereld en in alle takken van de Techniek — hebben vóór alles een ondankbaar bestaan.

Men skeurt de gezagvoerders van de „Statendam” de „Bremen” en de „Normandië” in New-York en in de thuishaven naar het stadhuis, om de hand van burgemeester en wethouders te drukken, wat deze nautici zeer zeker verdienen — de Noord-Atlantiek is nu eenmaal een lastig stuk water — maar men vergeet den man, die geheel, en in eerste instantie verantwoordelijk was voor:

- 1) De bereikte vaartsnelheid van het schip.
- 2) Het behouden van de vaartsnelheid.
- 3) Het bedrijfszeker en manoeuvreerzeker houden van de geheele installatie.
- 4) De mechanische stuurinrichting.
- 5) Het over het geheele schip aanwezig zijn van licht-kracht-ventilatie, warm en koud, zoet- en zout-water.
- 6) De ideale conservatie-condities in de vries- en koelruimen.

Hier kan men nog véél meer aan toevoegen.

Men eert de piloten van vliegtuigen, die bijzondere

vluchten maken, doch draait den „mechanic” den rug toe.

Toch was het de „mechanic”, die voor de motoren zorgde.

Toegegeven, dat motoren zonder vliegtuig niet veel waard zijn, wat is een vliegtuig zonder motoren?

Men bestaat met belangstelling de roode pet van den stationschef en denkt niet aan de mannen op de locomotief.

Men viert de mode-koningen en vergeet de ingenieurs, die de textielmachines ontwierpen en nieuwe stoffen uitdenken, in samenwerking met chemikers en bedrijfschefs.

Men bewondert regisseurs en „sterren” en denkt geen seconde na over den studio-electriciën, den camera-man en den man van de „toonapparaten”.

Zóó kunnen we nog wel een uur doorgaan. Inderdaad, technicus is een buitengewoon mooi, moeilijk, interessant, maar ook ondankbaar vak.

En toch moet men die ondankbaarheid als een betrekkelijk iets beschouwen.

De groote-overgroote massa der niet-technici **kan** geen waardeering voor de techniek toonen.

Wil men iets waardeeren, dan moet men beginnen met het te begrijpen. Daarna, als men het begrip goed vast heeft, kan men het gaan vergelijken met andere concepties, en gaan afmeten naar anderen eenheden.

De groote massa weet van de Techniek met een groote T. maar uiterst weinig af. Techniek is geen populaire hersen-occupatie, zooals het beoordeelen van voetbal, het praten over politiek, of een gezelschapsspelletje.

De Techniek is een wetenschappelijk gebied, waarin lang moet worden geleerd en ondervonden, om er iets van te begrijpen.

De Techniek is geen „show” waar idereen inloopt, wanneer hij wil en er weer uitloopt, als hij er genoeg van heeft.

Zijn elementaire vormen, zijn eenvoudigste representaties, bevredigen den nieuwsgierige, doch niet den weetgierige.

Waar dus de hersenen van de massa niet zijn ingesteld op het begrijpen van de Techniek, blijven beoordeelingen van die zijde volledig buiten beschouwing.

De Techniek is er niet geheel, om zich zelf te dienen. Slechts onder-afdeelingen dienen elkaar. De Techniek als één groot geheel, dient de industrie, het transportwezen, de landbouw, de handel en zoo is er nog meer.

De groote massa bestaat voor het grootste deel uit verwoede en verstokte materialisten, die iets in handen moeten hebben om het te weten, dat het er is.

„Men” oordeelt en bestudeert en waardeert slechts de zaken, wier delving, verbouwing, oogst, bewerking, verpakking en transport de Techniek heeft mogelijk gemaakt.

Bij het beoordeelen van deze tastbare gevolgen ver-

geet men één der belangrijkste fundamenteele factoren, die tot de vorming, vervorming en aanwezigheid ter plaatse meewerkte: de Techniek.

Het gebrek aan waardeering voor den technicus en zijn vakgebied vloeit dus niet voort uit een principieele afkeer, een bewuste antipathie, een wel-overwogen oordeel, doch is een gevolg van niet nadenken, van onwetendheid.

De doorsnee technicus moet dan ook met de massa eer medelijden hebben, dan haar te verwijten dat zij de Techniek niet geeft wat haar toekomt.

Wat zou waardeering waard zijn, voortvloeiende uit een bron, die echte waardeering niet kan voortbrengen, doch slechts een surrogaat.

Doch er is iets anders, dat de Technicus aangenaam aandoet, dat hij accepteert en naar waarde schat en dat is de waardeering van de vakbroeders, van de mede-technici uit eigen of anderen tak van de Techniek.

De waardeering, die naar vandaan komt, is de eenige soliede, dat is de appreciatie die een betrouwbare en oordeelkundige basis heeft.

Technici moeten waardeering verwachten van wie tot waardeeren gerechtigd zijn — hun eigen vakbroeders — wellicht uit verschillende gebieden, doch allen in het zelfde rijk.

Zij — hun mede-technici hebben het woord — de rest niet.

En zoo deelt dan ook de scheepswerktuigkundige in het gebrek aan waardeering, doch na het vorenstaande zal het duidelijk worden, dat dit geen erg groot bezwaar is, tenminste, zoolang het educatieve peil der groote massa van dien aard is, dat men het beste kan zeggen „laat hen maar, ze weten niet beter, en ze weten niet meer”.

Vaak strekt dat niet beter en niet méér weten zich uit tot menschen, wier positie in een bepaald lichaam van dien aard is, dat men er verbaasd over staat, dat zij terzake zulk een onwetendheid aan den dag leggen.

Dit is b.v. het geval bij reeders en hier wel zeer sterk.

Men heeft wel eens getracht, dit te verklaren als volgt: De koopvaardij is begonnen met de zeilvaart; een schip begon met den scheepstimmerman en eindigde met het in de vaartkomen, met een gezagvoerder, eenige stuurlieden, een stel matrozen en een kok.

Inderdaad was deze elementaire bemanningsvorm voor een schip voldoende.

Toen kwam de machine, die werd niet beschouwd als een additioneele factor, werd niet geaccepteerd als iets, dat er nog bij hoorde, maar als een noodzakelijk kwaad, en derhalve moest ook het bedienende personeel als een noodzakelijk kwaad worden beschouwd.

Nu kan niet ontkend worden, dat het nog niet eens zoo heel lang geleden is, dat er zeer vele reeders waren, die mechanisch voortbewogen schepen als een voorbijgaande bevlieging beschouwden, maar men kan van

den **modern**en reeder niet meer zeggen, dat hechte banden hem verbinden met den dagen van het „rounding the Horn in a windjammer”.

Dat is voorbij, **al lang** voorbij.

De dagen, waarin het zeilschip nog beteekenis had, liggen al zoover achter **ons**, dat het geheel meer op een legende dan op een stuk geschiedenis begint te lijken.

Wij mogen ons daarom wel afvragen, waarom vrijwel alle wetten, gebruiken en ideeën uit dien tijd momenteel nog taai worden vastgehouden. Waarom men in **dit** opzicht niet met den tijd meegaat.

Ziet men niet alleen het onmogelijke, maar ook het ridicule hiervan dan niet in?

Van den scheepswerktuigkundige kan worden gezegd, dat deze „zich een positie verworven heeft”. Erg „loonend” is deze positie nooit geweest en nog niet, over het algemeen, maar het beroep is er, en de scherp omlijnde werkkring is er, het is een vak, waar wat de menschen aangaat geen substituties voor te krijgen zijn uit een ander beroep en daarmee is de positie geschapen.

Belangrijk is deze positie zeker, uit beroepsoogpunt beschouwd, het brengt echter den vakmenschen niet op, wat het op moet brengen. Theoretisch is er genoeg te behalen, echter is een theoretisch voordeel van geen waarde, zoolang het niet in de practijk gerealiseerd wordt.

Een schrale troost, inderdaad, maar een prikkel tot méér bereiken, méér „achievement”.

Het schijnt zeker, dat in de toekomst een geheel andere richtlijn zal worden gevolgd met betrekking tot het bemannen der schepen, wat het technische personeel aangaat.

Waarschijnlijk zullen, en internationaal, van één tot vier technische officieren worden geplaatst op een schip, die belast zijn met verantwoording, beoordeelen en adviseeren, contrôle en administratie.

Daaronder een aantal praktijkmensen de „uitvoerende machten” voor alle practisch werk.

Hoe en waaruit deze in het beginstadium te recruteeren, is nog niet te zeggen.

De theoretische opleiding van de technische officieren zal zeker uitermate zwaar zijn en volgens de gebruikelijke methode zal ook wel weer heel wat overbodige ballast in de schoolbanken er in gepompt worden.

De eischen van het eind-diploma zullen in ieder geval die van het tegenwoordige C. verre te boven gaan, waardoor direct de moeilijkheid ontstaat om hen, in het bezit van diploma C. vooral op lateren leeftijd een additioneel examen te laten afleggen, teneinde hen door dit aanvullingsdiploma op één lijn te krijgen met hen die de nieuwe en directe opleiding volgden.

Alles bij elkander kan er zeker geen bezwaar tegen zijn, om van komende scheepswerktuigkundige generaties een soort van varende ingenieurs te maken, als men

daarbij de practijk maar niet vergeet, of teveel uit het oog verliest.

Meerdere jaren van practijk aan boord zijn er noodig, om een scheepswerktuigkundige een „all round” praktische kennis te geven. Het hedendaagsche en nog komende aantal hoofd-typen van installaties beziende, een practijk van 8 à 10 jaar, waarbij de maatschappij moet zorgen voor plaatsing op verschillende schepen met diverse installaties, terwijl van werkgever verwisselen algemeen zal moeten worden voorkomen, omdat de eene reederij installaties in de vaart heeft, die een ander niet heeft.

Dat wil niet zeggen, dat men in het wilde weg meerdere schepen per jaar moet afwerken, maar b.v. vier jaar op motorschepen, twee jaar turbines en twee jaar zuiger-stoommachines.

Van speciale motor-certificaten zal in Nederland + Indië wel niet veel terechtkomen.

Een dergelijk heen- en weer trekken van de eene reederij naar de andere zou momenteel veel bezwaren opleveren, in verband met de zeer varieerende condities, doch men zal tegen dien tijd algemeene voorwaarden moeten hebben, voor alle reederijen dezelfde.

Als dan echter de condities voor dienstname maar zoo geworden zijn, dat het de moeite waard is om te gaan varen en men weet, waarvoor men vaart, dan is dat groote bezwaar uit den weg.

Een groot probleem zal, bij een dergelijke vorming van technische officieren, de volgende zijn, waarin de te doorlopende phases in theorie en practijk moeten worden gekozen.

Er is echter wel uit te komen met een groote dosis gezond verstand, weinig conservatisme en indien men niet aarzelt, om het geheele aanstaande systeem van diploma-opleiding en vaartijd eens grondig onderstboven te keeren.

Want daar deugt nog niet veel van. De opzet van het bestaande systeem is uiterst eenzijdig en bevat meerdere ongewenschte consequenties, o.a. het systeem, dat scheepsofficieren hun beroep en dus hun inkomsten periodiek voor langeren tijd in den steek moeten laten om te studeeren.

Dat komt in geen enkel ander beroep voor.

Niet iedereen is het gegeven, alles door zelfstudie te behalen, dus het beroepen op de mogelijkheid van zelfstudie is geen argument.

Voor al niet, momenteel, voor C.

Een grondige reorganisatie van opleiding zal noodig zijn.

Wat de opleiding betreft:

Eerste phase: **3-jarige H. B. S.**

Dit is geen opleiding met een richting. Een H. B. S. is geen vak-opleiding, slechts een voorbereiding tot verdere en dan gespecialiseerde studie.

Het interesseert ons uiteraard weinig, in welk jaar de Armada vernield werd, wat Robespierre voor zijn

ontbijt at, of hoeveel inheemsche planten tot de be-dektzadigen behooren, maar wat voor den scheeps-techniker waarde zal hebben, is het aan deze onderwijsinrichting gedoeerde kwantum wiskunde, natuur- en werktuigkunde, alsmede scheikunde en talen.

Dit zijn de vakken, waarop later moet worden voortgebouwd, bij de diploma's.

Wie van de H. B. S. afkomt, moet nu de vakopleiding aanvangen en zoowel theoretisch als praktisch tegelijk.

Het eerste vak-diploma moet dan het zware theoretisch diploma worden. Op de voorbereidende H. B. S. opleiding moet zonder tijdverlies worden voortgebouwd, met de theorie van het vak in zijn geheelen en geweldig omvang.

Veronderstel, dat men een twee-jarige dagcursus begon.

Dan komen al direct de moeilijkheden.

Zuiver, vlug, vakkundig en met inzicht een technische teekening kunnen maken, vanaf een schets tot een werkteekening, is een eerste vereischte.

Doch hoe kan dat, waar de menschen geen practijk hebben, geen enkel machinedeel uit aanschouwing kennen?

Bovendien, het vakteekenen leert men niet op een verloren avond. Dat is een apart vak en daar zou op het algemeen lesprogramma een speciale plaats aan toegewezen moeten worden.

Andere moeilijkheden: aansluitend aan de werktuigkunde komt de sterktekeer. Men kan den leerlingen geen onderdeelen laten berekenen, die ze nimmer gezien hebben en waarvan ze zich geen voorstelling kunnen maken. Bovendien zou het elementaire vakgedeelte zonder de eerste beginselen van ketels, machines en motoren, in het gedrang komen.

Deze elementaire inleiding moet er zijn, daar kan men niet buiten.

Verleidelijke uitzichten bieden: drie jaar lang overdag werken in een machinefabriek en 's avonds den (dan drie-jarigen) cursus volgen.

Dit lijkt al heel wat beter, alleen is er een groot psychologisch bezwaar: menschen, die zich gedurende de daguren lichamelijk hebben ingespannen, zijn niet bijzonder geschikt om gedurende de avonduren de hersenen in te spannen.

Dat het toch gaat, wordt wel bewezen door de middelbaar technische avondschool te Rotterdam, welke leerlingen allen overdag in de practijk werkzaam zijn.

Op de H. B. S. zou dus moeten aansluiten een drie-jarige fabriekspractijk (welke momenteel ook voor het V. D. gevraagd wordt), in combinatie met een avondschool, waar het theoretisch diploma wordt ingestudeerd, met ieder jaar een overgangsexamen: na het eerste jaar vakteekenen, handteekenen, algemeene techniek van krachtwerktuigen, meer uitgebreide wiskunde, natuur- en werktuigkunde.

Na het tweede jaar: meer uitgebreide kennis van

teekenen en werktuigbouw, meer kennis in wis- natuur- en werktuigkunde, materialenleer, begin van metallurgie en scheikunde.

Voor het eindexamen, dat het diploma verschaft, komt dan de grondige kennis met als aanvulling sterkteleer, goniometrie en indien noodig de meer praktische kant van differentiaal- en integraal rekening.

Hierna kan het varen als praktijk-werktuigkundige een aanvang nemen.

Theoretisch is de werktuigkundige dan gereed, behoudens dat hem bij volgende praktijk-examens naar in de praktijk voorkomende praktische toepassingen van zijn theorie zullen worden gevraagd.

Na 2 jaar varen (vaartijd van 2 jaar) kan dan voor het eerste praktijk-examen worden opgegaan. (A).

Het zou goed zijn, dit examendoen vooraf te laten gaan door een „A” cursus van twee maanden, waarin slechts theoretische hoofdpunten en hun verband met de praktijk worden opgehaald, de teeken-routine er in komt en de talen, anders niet.

Zoo zou dan gedurende den vaartijd slechts eenige malen een korte onderbreking van een paar maanden noodig zijn, om op die wijze het een voornamelijk praktisch karakter dragende-A, B, en C-diploma te verkrijgen.

Over de in de toekomst te volgen richtlijnen bij de opleiding is men het nog lang niet eens, zelfs de onderwijs-experts kunnen nog geen vaste lijnen bepalen.

Men zal dus moeten afwachten.

Er kan in principe geen bezwaar tegen zijn, om van toekomstige werktuigkundigen een soort varende ingenieurs te maken, doch de werkgever zal dan bij tijds moeten bedenken, dat alle waar naar zijn geld is en een varende ingenieur dan ook als ingenieur gehonoreerd zal moeten worden.

J. W. G. H. JANSEN.

Overgenomen uit de Ind. Voortstuwer.

Officieel.

MUTATIES.

's Lands Waterstaat:

Benoemd:

tot architect **J. P. S. Roks**, te voren tijd. wd. architect

Herbenoemd:

tot onderopzichter **A. Meyer**, ambt. op wg. laatstelijk adspirant-opzichter.

Ontslagen:

met gelijktijdige eervolle ontheffing van zijne ter beschikking stelling van de Prov. West-Java, wegens overtolligheid, met ingang van ultimo Juni 1935 eervol uit zijne betrekking.

Raden Soetopo, **Mas Soemarno** en **L. F. Vincentie** allen opzichter, ter beschikking van de Prov. West-Java.

Verleend:

wegens negenjarigen dienst, elf maanden verlof naar Europa aan:

J. H. L. Bource, hoofdwerktuigkundige, ingaande 5 Aug. 1935 en aan **Ch. Möller** opzichter te Manggar, ingaande 31 Dec. 1935.

Provincie Midden-Java.

Verleend:

acht maanden verlof naar Europa aan **D. G. Romijn**, Ingenieur op het Hoofdkantoor Prov. Wats. dienst van Midden-Java, ingaande 1 Aug. 1935.

tien maanden verlof naar Europa aan: **A. W. Rijn-ders**, Hoofdopzichter, werkzaam gesteld als architect bij de Prov. Wats. afdeeling Serajoe, ingaande 1 Juli 1935.

Werkzaam gesteld:

als ingenieur op het Hoofdkantoor Prov. Wats. dienst van Midden-Java **M. J. Roos** te voren ambt. op non-actief ingaande 1 Juli 1935.

Provincie West-Java.

Overgeplaatst:

van Batavia.-C. naar Pandeglang de opzichter **R. Soembardjo**.

Ontheven:

eervol van de werkzaamstelling in de betrekking van ingenieur, **Ir. Th. Kok**, ingaande ultimo Juli 1935.

Provincie Oost-Java.

Met verlof naar Europa vertrokken: **Ir. A. G. M. Vermeulen**, Ingenieur te Bodjonegoro; **Ir. V. L. Maier**, Ingenieur te Malang; **Ir. L. O. Croes**, Ingenieur te Malang; **F. H. Schultz**, Hoofdopzichter te Madioen; **E. Neijndorff**, Hoofdopzichter te Madioen; **G. Andriessen**, Hoofdopzichter te Soerabaia; **S. Ph. A. Soumokil**, Opzichter te Bondowoso en **J. M. Pattynama**, Opzichter te Blitar.

Benoemd:

tot opzichter bij den Prov. Wats. dienst **N. Esser**, t. v. Adspirant opzichter bij het 1ste Waterstaatsdistrict te Bodjonegoro.

Herbenoemd:

tot Opzichter: **J. Tuinhof**, ambtenaar van buitenlandsch verlof teruggekeerd, met standplaats Madioen; **M. R. A. Muschner**, ambtenaar van buitenlandsch verlof terugverwacht.

Werkzaamgesteld de Landsdienaar: **Ir. G. Botman** als Ingenieur te Soerabaia; **J. J. de Ruiter** als Hoofdopzichter te Soerabaia; **R. Dono Iskandar** als Opzichter te Genteng en **M. Poegoeh** als Opzichter te Madioen.

Ontslagen:

Wegens overtolligheid, met ingang van ultimo Juli 1935 aan **M. Abdul Kadi Sadhinoch**, hoofdopzichter bij

' Lands Waterstaat, ter beschikking gesteld van de provincie Oost-Java.

Overgeplaatst:

naar Malang **E. A. de Lyon**, Architect te Soerabaia; Bondowoso **R. Ismangoen**, Hoofdopzichter te Malang; **R. Roesman**, Opzichter te Malang; **Th. Kiliaan**, td. wd. Verkeers-controleur te Malang; Bodjonegoro **R. Darmono Wirjosoedirdjo**, Opzichter te Lamongan en Kediri **F. W. K. Berg**, Hoofdopzichter te Malang.

Toegevoegd:

aan het Hoofd van het (nieuwe) IIde Waterstaats-district: **M. Slamet**, Opzichter te Malang; **G. Neisingh**, Hoofdopzichter te Malang; **R. Koesno**, Hoofdopzichter te Pasoeroean; **H. Ch. Nanlohy**, Opzichter te Malang; (nieuwe) IIIde Waterstaatsdistrict: **Th. M. ter Linde**, Hoofdopzichter te Probolinggo; **Ali Sati Gelar Soetan Soaloen**, Hoofdopzichter te Probolinggo; **M. Soewiknjo**, Opzichter te Probolinggo en **H. J. Pothoff**, Opzichter te Loemadjang.

Bij den Centralen Bedrijvendienst is overgeplaatst naar: Soemenep **S. Davidsz**, td. wd. Beheerder bij het Waterleidingbedrijf te Ngawi; Sidoardjo **S. van Schie**, td. wd. Beheerder bij het Waterleidingbedrijf te Soemenep; Banjoewangi **Imam Rahajoe**, Beheerder bij het Waterleidingbedrijf te Loemadjang; Loemadjang **R. Ch. F. Bloem**, td. wd. Beheerder bij het Waterleidingbedrijf te Banjoewangi.

Tijdelijk belast:

met de functiën van Beheerder van het Waterleidingbedrijf te Ngawi, **J. Huwae**.

Verlof verleend:

aan den Beheerder v/h Prov. Waterleiding bedrijf te Sidoardjo, **A. E. Davidsz**, per 16 Juli 1935 en aan den Beheerder v/h Prov. Waterleiding en Electriciteitsbedrijf te Pamekasan, **B. Deug**, per begin December 1935.

Kasoverzicht 1e semester 1935.

ONTVANGSTEN

Begrooting 1° Semester '35.

I. Vereeniging.

Contributies	f 1800.—	f 1983.90
Achterstand Org.	„ 100.—	„ —
Entree's	„ —	„ —
Abonnementen B. A.	„ 50.—	„ —
Contr. afdeeling	P.M.	„ —
	f 2050.—	f 1983.90

II. Boekwerken.

Verkoop bibl. nrs.	f 50.—	f 380.92
	f 50.—	f 380.92

III. Instellingen.

Saldo Reservefonds f 1000.—

VI. Diversen.

Overboeking Kassaldo	f 24.89	f 24.89
Onvoorzien	„ 75.11	„ 87.55
	f 100.—	f 112.44
Totaal	f 2200.—	f 2477.26

UITGAVEN.

I. Vereeniging.

Voorzitter	f 300.—	f 300.—
Secr. Penningmeester	„ 150.—	„ 150.—
id t.l.v. 1934	„ —	„ 125.—
Kantoorkosten	„ 90.—	„ 90.—
id t.l.v. 1934	„ —	„ 101.05
Adm. H. B.	„ 30.—	„ 23.60
Telefoon	„ 70.—	„ 70.—
Porti en Telegram.	„ 30.—	„ 47.83
Kantoorbehoefte	„ 20.—	„ 29.25
Transportkosten	„ 70.—	„ 43.—
Vergaderingen	„ 30.—	„ 22.25
	f 810.—	f 1002 08

II. Algemeenekosten.

Alg. vergadering	f 80.—	f 57.90
Circulaires	„ 20.—	„ 1.40
Propaganda	„ 60.—	„ 99.43½
Contr. centrale	„ 170.—	„ 237.75
Afdeelingen	„ 50.—	„ —
Abonnementen	„ 20.—	„ —
	f 400.—	f 396.48½

III. Orgaan.

I. B. T. Loc. Techniek	f 500.—	f 300.—
Achterstand '34	„ 50.—	„ 48.80
B. A.	„ 300.—	„ 357.55
Achterstand '34	„ 120.—	„ 114.37
Adm. orgaan	„ 45.—	„ 9.62
Tikloon provisie	„ 30.—	„ —
	f 1045.—	f 830.34

VI. Diversen

Onvoorzien	f 30.—	f 40.62½
	„ —	„ 77.05
	f 30.—	f 117.67½
Totaal	f 2285.—	f 2346.58

RECAPILULATIE.

Ontvangsten	f 2200.—	f 2477.26
Uitgaven	„ 2285.—	„ 2346.58
Saldo 1° sem. '35		f 130.68

Verschenen bij A. C. Nix & Co., te Bandoeng, de volgende uitgaven:

„Zakboek voor Technici”

Een handig boekje met een keur van gegevens en wenken op technisch gebied, samengesteld door J. H. van Mechelen en vele medewerkers. Omvang ruim 460 blz.

Prijs voor leden V. v. B. f 2.90; voor niet leden f 3.50.

„Het Vervaardigen van Nomo- en Diagrammen”

door G.J. HEIJMERING, gepens. Arch. B.O.W.

Een zeer praktische handleiding voor het maken van nomo- en diagrammen, met vele voorbeelden en figuren. Omvang 45 blz.

Prijs voor leden V. v. B. f 1.35; voor niet leden f 1.75.

„Het traceeren van wegen en beschouwingen over weg-constructies”

3e druk

Omgewerkt en herzien door G. J. HEIJMERING, gepens. Arch. B. O. W. Omvang 95 blz.

Prijs voor leden V. v. B. f 1.50; voor niet leden f 2.—.

Toezening geschiedt franco, indien remise bij bestelling.

ONZE BOEKENLIJST

Bij de drukkerij A. C. Nix & Co. te Bandoeng zijn de ondervolgende boeken te krijgen, na toezending van de kosten per postwissel. Geeft deze lijst ook ter inzage aan Uwe kennissen, die (nog) geen lid zijn der Vereeniging van Bouwkundigen. Bij beduidende afname kunnen wij korting op provisie toestaan

1. Staten voor de berekening van grondverzet	à f 0.30 franco pp. f 0.40
2. Een économischer werkwijze voor oppervlakte-asphalteering	„ „ 1.— „ „ „ 1.10
3. Technische Hygiëne „Waterverzorging”.	„ „ 2.50 „ „ „ 2.75
4. Knikmonogram	„ „ 0.25 „ „ „ 0.30
5. Keuring van dakpannen	„ „ 0.15 „ „ „ 0.20
6. Opgave Architects-examen 1929	„ „ 0.75 „ „ „ 0.85
7. Opgave Architects-examen 1930	„ „ 1.— „ „ „ 1.10
8. Statisch bepaalde en niet-statisch bepaalde balken	„ „ 0.75 „ „ „ 0.85
9. Grepn uit de leer Hydraulica.	„ „ 1.25 „ „ „ 1.35
10. Gewapend-beton. Statica en sterkteleer. Deel I	„ „ 2.50 „ „ „ 2.60
11. Gewapend-beton. Deel II.	„ „ 4.— „ „ „ 4.20
12. De beteekenis van den cementsteen in gietbeton.	„ „ 1.— „ „ „ 1.10
13. Krachtleveringsmachines	„ „ 2.— „ „ „ 2.10
14. De Compensatie-planimeter	„ „ 0.25 „ „ „ 0.30
15. Ranglijstenboekje Schaal B. 12 personeel bij de B.O.W.,
en ledenlijst V. v. B.	„ „ 0.25 „ „ „ 0.30
16. Complete oude jaargangen I.B.T., zoolang de voorraad strekt, voor
leden V. v. B. en abonne's I.B.T. tegen een zeer gering bedrag ver-
krijgbaar. <i>Haast U, want wij willen den voorraad spoedigst opruimen!</i>	
17. De B.B.L. en Indianisatie	„ „ 0.50 „ „ „ 0.60

Voor niet-leden wordt de prijs met 20 % verhoogd.

Bij bestellingen boven f 10.— geven wij 10% korting; boven f 25.— kunnen wij 15% korting toestaan. Bestellingen tot een hooger bedrag nader overéén te komen.